

PRAVOPIS**SHODA PŘÍSUDKU S PODMĚTEM**

Shoda přísudku s podmětem je pouze v minulém čase.
V přítomném čase je vždy **-í**: *žehlí, ví, chumelí, spí, nosí.*

rod mužský životný	-i <i>Hoši hráli fotbal. Sněhuláci roztáli.</i>
rod mužský neživotný	-y <i>Vodopády šuměly. Davy lidí tancovaly.</i>
rod ženský	-y <i>Ženy uklízely. Děti si hrály.</i>
rod střední	-a <i>Stavení osiřela. Kuřata pípala.</i>
alespoň jedno podstatné jméno rodu mužského životného	-i <i>Ženy i muži pracovali. Pes, kočka i kuřata běhali po dvoře.</i>
žádné podstatné jméno rodu mužského životného, alespoň jedno podstatné jméno rodu mužského neživotného nebo rodu ženského	-y <i>Domy, stodoly i všechna ostatní stavení chátaly. Husa i housata štěbetaly. Obě husy i house štěbetaly.</i>
všechna podstatná jména středního rodu v množném čísle	-a <i>Štěňata i kořata spala. Housata, káčata a kuřata běhala.</i>
všechna podstatná jména středního rodu, alespoň jedno z nich v jednotném čísle	-y <i>Štěně i kotě spaly. Štěně i kořata spaly. Štěňata i kotě spaly. House, káčata a kuřata běhaly.</i>

1. Doplňte správné koncovky v přičestí minulém.

Pestří draci se třepetal__ ve větru.
Podnební činitelé byl__ vzati v úvahu.
Podnebné činitele byl__ vzaty v úvahu.
Čitatele a jmenovatele zlomků by mohl__ být dělen__ čtyřmi.
Čitatele a jmenovatele zlomků by mohl__ být dělen__ čtyřmi.
Na stole ležel__ čerství uzenáči.
Uzenáče dlouho nevydržel__, snědl__ jsme je k večeři.
Ledoborce byl__ zasažen__ torpédem.
Ledoborci byl__ zasažen__ torpédem.
Nosiči zavazadel odpočíval__ ve stínu stromů.
Železné nosiče zrezivěl__.
Vaříči rozpustil__ v kotlích pevnou bílou hmotu a dal__ se do výroby lepidla.
Pokazil__ se nám dva nové elektrické vaříče.
Lidičky, kam jste utíkal__?
Koně volně pobíhal__ v ohradě.
Dřevěné houpací koně stál__ v rohu dětského pokoje.
Včera do školy přišel__ rodiče všech devátáků.
Volné dny utekl__ příliš rychle.
Chladné a pošmourné dni pomínil__.

Miliony lidí přišl__ o život během druhé světové války.
Řady návštěvníků čekal__ na slavnostní otevření Národního muzea.
Davy lidí se hrnul__ do sportovní haly na hokejový zápas.
Hříbě, tele a kůzle se pásli__ na louce celý den.
Lidé a stroje zvítězil__ v závodě s časem.
Ovce a jehňata odešl__ k vodě.
Rozsudek není pravomocný, neboť státní zástupkyně i obhajoba si vzal__ zákonnou lhůtu na rozmyšlenou.
Okna zářil__ do noci.
Návštěvníci pozoroval__ stroje, které pracoval__ s naprostou přesností.
Silně na mne zapůsobil__ Jiráskovi Psohlavci.
Poškozené jeřáby spravoval__ mechanici celý den.
Foglarovy Rychlé šípy uchvátil__ dětské i dospělé čtenáře již před mnoha lety.
Rakousko a Německo přistoupil__ k jednání.
Francie a Švýcarsko také vyslal__ své závodníky.
Česká televize a Český rozhlas byl__ oceněn__ za tento projekt.

i/í, y/ý PO OBOJETNÝCH SOUHLÁSKÁCH**2. Doplňte i/y, í/ý.**

neb_valý blahob_t, starob_lé ob_čeje, široké ob_nadlo, střelhb_tý pohyb, odrážel se b_dlem, tramvaj byla nab_tá k prasknutí, četl jsem o dob_tí hradu, pálí ho dobré b_dlo, chodník zarůstá b_lím, rozkvetlá l_ska, pl_ží se nesl_šně, spl_vavý oděv, pl_tké řeči, princezna opl_vala krásou, l_šejník, předmět dol_čný, uml_t kávu, l_ska je vodní pták, l_šaj smrtihlav, tebou l_čený příběh je pravdivý, ozdobný pruh na stěně stavby se nazývá vl_s, vysm_čit sklep, km_tavé světlo, štíhlý m_naret, m_lná domněnka, kom_hal nohama, Nezam_sl a Křesom_sl, vým_k na hrazdě, nedom_kvavost chlopní, horský průsm_k, sum_š je mořský živočich, m_s Dobré naděje, om_tl zed', m_kaná příze, top_l p_l_nami, řídká p_tlovina, sp_nací špendlík, egyptská p_ramida, neopeřené p_skle, p_tvořil se, nevzp_rej se, houba p_chavka, op_loval hrany, os_řelý chlapec, s_vý holub, dětské os_pky, s_pavý hlas, zelená os_ka, s_rnaté páry, houba s_rovinka, pros_vat p_sek, s_lo na obilí, vymanil se z os_del, zámek S_chrov, rozv_klaná lav_čka, hlasitý pov_k, v_sek masa, v_řivý v_r, ozdobný v_kýř, zajímavá v_něta, v_sutý most, nedělej cav_ky, v_za je sladkovodní ryba, v_t věnec, v_skala ho vlasech, nedal se ničím zv_klat, proz_ravý člověk, vyz_vavé chování, vz_vali své bohy, z_rá do dálky, není slušné přez_rat své spolupracovníky, přijde brz_čko, co to v_sí ve v_kýři, zub se v_klá, cizí jaz_k, jak se naz_vá letiště Ruz_ně, ml_nář musí uml_t ob_lí

PRAVOPIŠ SKUPIN BĚ/BJE, PĚ, VĚ/VJE, MĚ/MNĚ

Písmeno **ě** po písmenech *b, p, v, f* naznačuje výslovnost [bje], [pje], [vje], [fje],

např. *běhat* [bjehat], *zpěvák* [zpevák], *věk* [vjek], *o žirafě* [žirafje].

Ve slovech, v nichž se **k základu počínajícím skupinou je- připojuje předpona ob-, v-, od-**, aj. se píše **-je-**, např. *objevit, vjet, odjet* aj.

Skupinu **mě** píšeme nezměněně ve slovním základu, např. *změna, město*.

Skupinu **mně** píšeme ve slovech odvozených, nejčastěji od přídavných jmen na **-mný** (*příjemný – příjemnější; příjemně*) a dále ve slovech **zapomněl, opomněl, připomněl, vzpomněl, pomněnka, domněnka**.

Ve **sloves odvozených od podstatných jmen, zájmen a příslovčí** píšeme **mě**, např. *um – umět, rozum – rozumět, dorozumět, porozumění, sám – osamělý, tam – tamější, soukromý – soukromě*.

3. Doplňte.

ob_m krychle, Libuše v__stila slávu Prahy, sb__račka, důležitý ob__v, ob__ti války, ob__tavá práce, matčino ob__tí, zrakové v__my, zbouraný ob__kt, kolují o něm podivné zv__sti, peníze jsou ob__živo, zapom__tlivost, porozum__ní, nedorozum__ní, něm__, chrom__, sebevědom__, uzem__ní drátů, soukrom__, zatem__ní oken, zřejm__ mu špatně rozum__l, v ztem__lé noci, tam__jší obyvatelé, pocit osam__ní, neudělal to vědom__, mylná dom__nka, kouzelný m__šec, peněžní m__na, konal podv__dom__

4. Ve které z následujících možností je slovo zapsané s pravopisnou chybou?

- A) květy pomněnek, úžasem oněměl, objevné cesty, pevné objetí, válečné oběti
- B) rozumněl mi, už jsem si vzpomněl, tamější obyvatelé, zapomnětlivý student
- C) zatmění Měsíce, zatemnění oken, uzemnění hromosvodu, sluchový vjem
- D) vyměnit měřidlo, řeka je mělká, neměl mě rád, objel ve tmě objemný objekt

PSANÍ VELKÝCH PÍSMEN VE VLASTNÍCH JMÉNECH A NÁZVECH

1. **Všechna jednoslovná vlastní jména píšeme s velkým počátečním písmenem:**
Novák, Čech, Brno, Berounsko
2. **Ve víceslovných názvech, které jsou utvořeny z obecných jmen, píšeme velké písmeno obvykle pouze u prvního slova:** *Česká republika, Orlické hory, Švédské království (i Království švédské), Velký bariérový útes, Velká příkopová propadlina*
3. **Ostatní výrazy píšeme s velkým písmenem, pokud jsou vlastním jménem nebo vlastním názvem.**
Vysoké Tatry, Jižní Amerika, Latinská Amerika, Jižní Korea, Severní Irsko, Podkarpatská Rus, Bílé Karpaty
4. **V zeměpisných a místních názvech píšeme výrazy ostrov, poloostrov, mys, záliv, moře, řeka, ulice, třída, náměstí, nábřeží, sady, most, alej apod. vždy s malým písmenem:**
Pyrenejský poloostrov, Mírové náměstí, most Legií, ulice Česká, ulice Bratří Čapků, třída Generála Píky
5. **Je-li v názvu předložka, píše se předložka i slovo následující po předložce s velkým písmenem:**
ulice Pod Vrchem, náměstí Mezi Stromy, dům U Minuty, divadlo U Hybernů, hotel Pod Lípou
6. **S velkým písmenem píšeme jména příslušníků rodů, rodin, národů, kmenů a jména obyvatelská:**
Habsburkové, Jandovi, Slovan, Francouz, Pražan
7. **S malým písmenem píšeme jména členů organizací, stoupců různých směrů, přívrženců sportovních klubů, příslušníků náboženských vyznání, mnišských řádů:**
zelení (členové Strany zelených), husité, spartáni, impresionisté, katolíci, evangelíci
8. **Jména orgánů států a měst:** *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky*
9. **Školy, úřady, fakulty – první slovo s velkým písmenem, je-li udáno přesné určení.**
Pokud **udáno není**, píšeme **malé písmeno:** *Základní škola Senohraby x základní škola, Filosofická fakulta Masarykovy univerzity x filosofická fakulta, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně.*
U univerzit se velké písmeno píše i tehdy, je-li vypuštěn název sídla: *Dokončil Univerzitu Palackého.*
10. **Názvy společenských organizací:** *Lékařská komora, Kruh přátel dobrého jídla*
11. **Jména států a správních oblastí:** *Dánské království, Jihomoravský kraj*
12. **Jména staveb - slova hrad, zámek, věž, rozhledna se píší s malým písmenem, druhé slovo s velkým písmenem:**
Pražský hrad, hrad Kost, zámek Náchod (ale náchodský zámek), rozhledna Barborka
PAMATUJ: název **Hrad** ve významu **Pražský hrad** píšeme **s velkým písmenem** (*prezident přijel na Hrad*)
13. **Názvy chrámů, katedrál, kostelů a kaplí – s velkým písmenem nejčastěji jen podstatné jméno:**
kostel svatě Anny, kaple svatého Kříže, chrám svatě Barbory
PAMATUJ: *Chrást svatého Víta i Svatovítský chrám (chrám na Pražském hradě)*
14. **Názvy uměleckých děl, novin, časopisů, dokumentů – první slovo s velkým písmenem:**
Lovci mamutů, Zlatá bula sicilská, Bible kralická, Kralická bible, Rukopis zelenohorský, Zelenohorský rukopis, Ústava České republiky
15. **Názvy významných dějinných událostí a svátků – první slovo s velkým písmenem:** *Vánoce, Velikonoce, Velký pátek, Štědrý den, Velká francouzská revoluce, Pražské povstání, Mezinárodní den žen*
PAMATUJ: *na Nový rok (první den v roce) x v novém roce (v celém roce)*
!! s malým písmenem se píší spojení se slovem válka: třicetiletá válka, válka růží, druhá světová válka
16. **Názvy společenských, kulturních a sportovních akcí:** *Země živitelka (výstava), Čtyřicátý pátý mezinárodní filmový festival v Karlových Varech*
17. **V některých tradičních titulech, užívaných pro významné osobnosti:**
Jasnosti, Jeho Milost, Mistr Mikoláš Aleš ale: mistr Jan Hus x M. Jan Hus

Velké písmeno se používá také k označení společenské nebo náboženské úcty.
V úřední korespondenci píšeme *Vy, Váš* (v soukromé korespondenci lze psát *vy, ty, váš, tvůj*).

5. Podtrhněte slova, ve kterých se bude psát velké počáteční písmeno.

ŠTRBSKÉ PLESO, NA KONCI ULICE U VODOJEMU JE RESTAURACE U DŘEVĚNÉ VIDLIČKY, JIŽNÍ EVROPA, SEVERNÍ AMERIKA, SEVERNÍ LEDOVÝ OCEÁN, SPOJENÉ STÁTY AMERICKÉ, OLOMOUCKO, OLOMOUCKÉ OKOLÍ, SÍDLIŠTĚ JIŽNÍ MĚSTO V PRAZE, NÁMĚSTÍ MÍRU, KOSTELEK NAD ČERNÝMI LESY, CUKRÁRNA U DVOU KOČEK, MARIÁNSKÉ LÁZNĚ, FRANTIŠKOVY LÁZNĚ, KUTNÁ HORA, KAŠPERSKÉ HORY, NOVÉ VYDÁNÍ PRAVIDEL ČESKÉHO PRAVOPISU, BIBLE KRALICKÁ, KRALICKÁ BIBLE, AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ, ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ, ČESKÁ FILHARMONIE, ZLÍNSKÝ KRAJ, PODKRKONOŠSKÝ KRAJ, PRVNÍ REPUBLIKA, DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA, MEZINÁRODNÍ DEN STUDENTSTVA, KVĚTNÁ NEDĚLE, HROMNICE, ADVENT, ŠTEDRÝ DEN, VELKÁ FRANCOUZSKÁ REVOLUCE, ZLATÁ BULA SICILSKÁ, MISTROVSTVÍ REPUBLIKY, GÓL SPARŤANY VZPRUŽIL, HUSITÉ, KATOLÍCI, SALÁM VYSOČINA, FRANCOUZ, FRANCOUZSKÝ SÝR, PAŘÍŽAN, EVROPAN, MIMOZEMŠŤAN, VAŠE VÝSOSTI, MISTR ALOIS JIRÁSEK, MISTR JAN HUS, VÍLY A RUSALKY, MORAVSKÝ KRAS, ČESKÝ RÁJ, VIOLKA VONNÁ, VÁCLAV DRUHÝ

PSANÍ PŘEDPON s-/se-, z-/ze- vz-/vze-**PŘEDPONY s-/se-, /z-/ze**

Předpony s/z, popřípadě se/ze **nesou ve většině případů význam** a právě podle něho se rozhodujeme, kterou z těchto předpon použít.

s-/se-	směr dohromady, dovnitř	(sbírat, svázat, sečíst)
	shora dolů	(spadnout, slézt, seskočit)
	z povrchu pryč	(smazat, seškrábat)
z- /ze-	dokončení děje	(zlomit, zranit, zestručnit)
	stávat se nějakým	(zlidovět, zpevnit, zesílit)
vz-/vze-	vzhůru	(vztyčit, vzpažit, vzejít)

Slova, která si je třeba osvojit z paměti:

s-
schovat, schrupnout si, sklidit, skonat, skončit, skoupit, skoupý, spáchat, spálit, spasit, splašit se, splnit, spořádat, spotřebovat, spropitné, sprovodit (ze světa), strávit, strnout, strpět, stvořit, stýskat si, shnit, shořet, stěžít

z-
zhostit se, zkoumat, zkoušet, zpěčovat se, zpívat, zplihlý, zpotit se, zpověď, zpunný, způsob, zpytovat, ztepilý, ztopit (spálit i pokradmu ukrást), ztrácet, ztuhlý, ztěžka

POZOR NA CHYTÁKY:

sjednat (<i>mír, dohodu</i>)	zjednat (<i>nápravu, na práci</i>)
slézat (<i>odněkud dolů, popř. k sobě</i>)	zlézat (<i>hory</i>)
slíbat (<i>rtěnku, tzn. setřít ji tak</i>)	zlíbat (<i>od hlavy až k patě</i>)
smazat (<i>tabuli, setřít</i>)	zmazat (<i>umazat</i>)
sběh (<i>např. lidí</i>)	zběh (<i>dezertér</i>)
sběhlý (<i>ve smyslu seběhlý, shromážděný, např. lid</i>)	zběhlý (<i>zkušený, kdo dezertoval</i>)
sbít (<i>přítlouci k sobě</i>)	zbít (<i>ublížit někomu</i>)
shlédnout (<i>z okna dolů</i>)	zhlédnout (<i>spatřit, např. film, v zrcadle</i>)
správa (<i>starání se, např. majetku</i>)	zpráva (<i>informace</i>)
spravit (<i>opravit, např. kolo</i>)	zpravit (<i>informovat</i>)
směna (<i>výměna, střídání – ranní směna</i>)	změna (<i>např. počasí</i>)
stěžovat (<i>podávat stížnost</i>)	ztěžovat (<i>znesnadňovat</i>)
sužovat (<i>trápit</i>)	zužovat (<i>kalhoty</i>)
svolat (<i>schůzku, poradu</i>)	zvolat (<i>vykřiknout nahlas</i>)
svolit (<i>dovolit</i>)	zvolit (<i>vybrat ve volbách, řešení</i>)
skroutit (<i>kroucením spojit</i>)	zkroutit (<i>zkrřivit, překroutit – ruku</i>)
skosit (<i>soupeře, trávu</i>)	zkosit (<i>úhel</i>)
stéct/stéci (<i>po okapu</i>)	ztéci (<i>zdolat výstupem, dobýt útokem</i>)
strhat (<i>plakát</i>)	ztrhat (<i>dílo v recenzi, dobytek nákladem</i>)

6. Doplňte předponu s-/se-, z-/ze-

__jednotit, __kloubit, __blížit se, __kombinovat, __ocelit, __lidovět, __koušet, __koumat, __péčovat se, __pověď, __totožnit se s názorem, __prostit viny, __tropit skandál, __trouchnivělé dřevo, __vraštelý obličej, __cvrklá jablka, __česané vlasy, __pitvořený obličej, __pustlá krajina, __komolit slovo, __hrbená postava, __hlédnout zajímavou výstavu, __bil dvě prkna, stoh slámy __hořel, jde to __těžka, __těží se pohnul, __trhal tapety, kritika __trhala jeho vystoupení, __levněné jízdné, nedal číšníkovi __propitné, __hlížel z okna na ulici, hrany tělesa jsou __koseny, houby byly těžko __travitelné, __jednal si respekt, ne __těžuj si na situaci, vojenský __běh, je __běhlý v tomto oboru, __jednat návštěvu u právníka, __pravil mě o nenadálé změně, dohoda byla __tvrzena podpisy, __trávit prázdniny u moře, hádka se __vrhla v bitku, __užuje ho vleklá nemoc, __hnilé ovoce, __téci po povrchu, __téci hradby, ne __těžuj mi situaci, __etřel prach, epidemie __kosila mnoho lidí, půjdeme __kratkou

Poznámka:

pravopis morfologický (i/y v koncovkách podstatných jmen, přídavných jmen, tvary zájmen já) a interpunkce ve větě jednoduché a v souvětí bude součástí dalších lekcí.

TESTOVÉ ÚLOHY**VÝCHOZÍ TEXT 1 K ÚLOHÁM 1 – 6**

(1) Okolo lesa pole lán,
hoj jede, jede zase pán;
na vraném bujném jede koni,
vesele podkovičky zvoní,
přímo k chaloupce.

A před chalupou s koně hop
a na chalupu: klop, klop, klop!
„Hola! otevřete, milí lidi,
ať oči moje brzo vidí
potěšení mé!“

Vyšla babice, kůže a kost:
„Hoj, co nám nese vzácný host?“
„Nesu ti, nesu v domě změnu,
chci tvoji dceru za svou ženu,
tu tvou nevlastní.“

(2) „Hoho, panáčku! Div a div!
Kdo by pomyslíl jaktěživ?
Pěkně vás vítám, vzácný hoste,
však ani nevím, pane, kdo jste?
Jak jste přišel k nám?“

„Jsem této země král a pán,
náhodou včera zavolán:
dám tobě stříbro, dám ti zlato,
dej ty mně svoji dceru za to,
pěknou přadlenu.“

Ach pane králi, div a div,
kdo by se nadál jaktěživ?
Vždyť nejsme hodny, pane králi,
kéž bychom záslužněji stály
v milosti vaší!

(K. J. Erben, Zlatý kolovrat)

VÝCHOZÍ TEXT 2

EPIZEUXIS – opakování stejného slova nebo slovních spojení za sebou v jednom verši.

1. Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně odpovídá výchozímu textu (A), nebo ne (N).

	ANO	NE
1.1 Král přijel na černém koni.	☐	☐
1.2 Pán jede k chalupě poprvé.	☐	☐
1.3 Pán přijel s určitým záměrem.	☐	☐
1.4 Žena brání sňatku nevlastní dcery a krále.	☐	☐

2. Rozhodněte o každé z možností, zda odpovídá výchozímu textu (A), nebo ne (N).

	ANO	NE
2.1 Text je psán vázaným veršem.	☐	☐
2.2 V textu se uplatňuje dialog.	☐	☐
2.3 Rýmové schéma výchozího textu je AABBC.	☐	☐
2.4 Řečnická otázka se vyskytuje pouze v šesté sloce výchozího textu.	☐	☐

3. Vypište z výchozího textu slovo zhrubělé.

4. Vyberte správnou možnost. (První a druhá sloka výchozího textu se nacházejí v první části (1) výchozího textu 1.)

- A) Epizeuxis se vyskytuje pouze v první sloce výchozího textu.
B) Epizeuxis se vyskytuje pouze ve druhé sloce výchozího textu.
C) Epizeuxis se nevyskytuje ani v první sloce, ani ve druhé sloce výchozího textu.
D) Epizeuxis se vyskytuje v první i ve druhé sloce výchozího textu.

5. Vypište všechna příslovce z první části (1) výchozího textu 1.

6. Napište počet slabik v posledním verši šesté sloky.

7. Napište slovo, které odpovídá následujícímu zadání:

7.1 Hledané slovo je spisovné podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného tříslabičné, je příbuzné se slovem KOST a skloňuje se podle vzoru RŮŽE.

7.2 Hledané slovo je spisovné přídavné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného tříslabičné, je příbuzné se slovem KŮŽE a skloňuje se podle vzoru JARNÍ.

8. Seřadte jednotlivé části textu (A-E) tak, aby byla dodržena textová návaznost.

A) Úmrtí v necelých 35 letech mu vyneslo pověst mučedníka za české národní zájmy. Některé zmíněné Havlíčkovy postoje můžeme pozorovat v jeho následujícím epigramu věnovaném církvi, kterým uzavřeme naše krátké povídaní o tomto význačném českém novináři, spisovateli, básníkovi a politikovi.

B) K. H. Borovský (1821-1856) ve svých 19 letech dobrovolně nastoupil do známého kněžského semináře v Klementinu, avšak brzy se stal jeho kritikem, nelíbily se mu poměry, které zde panovaly, ani chování církevních hodnostářů – kněží byli vedeni k pečlivému dodržování církevních tradic a starých pořádků.

C) Kromě půstu brojil i proti kněžskému celibátu, jenž je prý proti lidské přirozenosti a přírodě. Ohrazoval se proti tomu, že církev nežije v chudobě a ovládá lid nesmyslnými požadavky tak, jak zrovna potřebuje.

D) CO JEST BŮH?

Bůh jest ryba! Na to důvod mám:
tělo boží dovoleno nám
jako jiných vodních neviňátek
jíst a přijímati také v pátek.

E) Havlíček byl proto ze semináře rychle vyloučen. To, co zde zažil, zásadně otřásl jeho vírou a nadále pak vystupoval jako ostrý kritik celé římskokatolické církve a její zkorumpovanosti (např. církev zakazovala jíst v pátek maso, věřící měli držet půst, aby si připomněli smrt Ježíše Krista, který skončil na Velký pátek).

(*Hospodářské noviny, 28. 7. 2006, upr.*)

8.1 _____ 8.2 _____ 8.3 _____ 8.4 _____ 8.5 _____

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 9

Zatímco v dením tisku probíhal spor o to, jak ostře mají strážníci vést boj proti tamějším chuligánům, došlo na ulici k výtržnosti a seběhlo se jako obvykle plno zvědavců, kteří se shlukli a brzičko začali nepěkně pokřikovat. Strážník Pistulka důrazně žádal, aby se zúčastnění čumilové rozešli, ale nikdo toho nedbal, navíc ho jistý výtečník kousl do ruky. Pistulka se hrozně rozlobil a běžel na stanici pro oficiální knihu starobylých zákonů používanou od nepaměti. Sfoukl vrstvu prachu a masivně kýchl, jelikož ho dennodenně trápily všemožné alergie. Na ulici se mezitím sypali posměšky ze všech stran a zlotřilci si vzájemně dokazovali, kdo z nich je ten nejzlotřilejší a má nejšerednější návyky, třeba plivat z výšky chodcům na hlavu a hrát o pohlavky, štulce, herdy a facky, každý chtěl zvítězit.

(*N. Nosov, Neználek ve Slunečním městě, upr.*)

9. Najděte ve výchozím textu čtyři slova, která jsou zapsána s pravopisnou chybou, a napište je pravopisně správně.

VÝCHOZÍ TEXT 1 K ÚLOHÁM 10 – 16

- (1) Chcete psa, ale bojujete s alergiemi? Možná máme řešení! Xiaomi představuje Cyberdog, robotického psa, který zvládá následovat člověka, skákat, tancovat, a dokonce se dá programovat. Jaký je Cyberdog v akci a co všechno umí? To jsme si vyzkoušeli, když navštívili redakci Ábíčka. Rozhodně po sobě nenechal žádné loužičky!
- (2) „Xiaomi Cyberdog druhé generace je 37 centimetrů vysoký psík, který se dá ovládat pomocí aplikace v mobilu. Ale má také vlastní autonomní ovládání, takže zvládne následovat člověka a doprovázet ho jako skutečný pes - jako by byl na virtuálním vodítku,“ říká Honza Kužník. „Skáče, běhá, dělá kliky, sportuje, dává pac, tancuje...“
- (3) Cyberdog je zatím určen jenom pro čínský trh, ale evropská lokalizace se připravuje. Až na ***** dojde, robopes může posloužit i jako pomůcka výuky programování. „To znamená, že mu naprogramujete, jakou sekvenci kroků a triků má udělat,“ dodává Honza. Chcete vědět, co ještě umí či co třeba dovede s kamerou? A na co má další senzory? To všechno prozrazuje video magazín Ábíčko. (abicko.cz, Video magazín časopisu ABC, 06/2024)

VÝCHOZÍ TEXT 2

PŘÍSTAVEK – volně připojený shodný přívlástek, který jiným způsobem pojmenovává totéž, co předcházející větný člen. (Jan Neruda, **český básník a spisovatel**, žil na Malé Straně v Praze.)

10. Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).

	A	N
10.1 Robotický pes Cyberdog byl osobně přítomen v kanceláři časopisu ABC.	☐	☐
10.2 Robotický pes Cyberdog se dá ovládat pouze pomocí aplikace v mobilu.	☐	☐
10.3 Robotického psa Cyberdoga si mohou Evropané už nyní objednat z Číny.	☐	☐
10.4 Robotický pes Cyberdog umí naučené triky a lze ho dál naprogramovat.	☐	☐

11. Vyberte možnost, která nejlépe odpovídá VÝCHOZÍMU TEXTU 1.

- A) Výchozí text je ukázkou uměleckého textu.
 B) Výchozí text je ukázkou publicistického textu.
 C) Výchozí text je ukázkou odborného textu.
 D) Výchozí text je ukázkou administrativního textu.

12. Kterou z následujících možností je nutné doplnit na vynechané místo (*****) ve VÝCHOZÍM TEXTU 1, aby byl příslušný větný celek gramaticky správný?

- A) něj B) ní C) ni D) ji

13. Z podrženého větného celku ve třetí části VÝCHOZÍHO TEXTU 1 vypište větu hlavní a určete druh vedlejších vět.

14. Přímá řeč se ve VÝCHOZÍM TEXTU 1:

- A) nevyskytuje
 B) vyskytuje ve všech třech částech
 C) vyskytuje v části jedna, v částech dva a tři se nevyskytuje
 D) vyskytuje v částech dva a tři, v části jedna se nevyskytuje

15. Vypište z první části VÝCHOZÍHO TEXTU 1 přístavek.

Úlohu řešte na základě definice uvedené v TEXTU 2.

16. Která z uvedených možností nejlépe odpovídá nadpisu pro VÝCHOZÍ TEXT 1?

- A) Bojujete s alergiemi? Kupte si robotického psa.
 B) Naučte svého psa triky, které zvládne robotický pes Cyberdog.
 C) Robotický pes v redakci Ábíčka. Vyzkoušeli jsme, co umí Cyberdog 2.
 D) Nová pomůcka pro výuku programování – robotický pes Cyberdog.